HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a cincea)

12 decembrie 2018 * [i]

„Concurență – Înțelegeri – Distribuție de televiziune – Decizie care conferă caracter obligatoriu unor angajamente – Exclusivitate teritorială – Evaluare preliminară – Afectarea drepturilor contractuale ale terților – Proporționalitate”

În cauza T-873/16,

Groupe Canal + SA, cu sediul în Issy-les-Moulineaux (Franța), reprezentată de P. Wilhelm, de P. Gassenbach și de O. de Juvigny, avocați,

reclamantă,

susținută de

Republica Franceză, reprezentată de D. Colas, de J. Bousin, de E. de Moustier și de P. Dodeller, în calitate de agenți,

de

Union des producteurs de cinéma (UPC), cu sediul în Paris (Franța), reprezentată de É. Lauvaux, avocat,

de

C More Entertainment AB, cu sediul în Stockholm (Suedia), reprezentată de L. Johansson și de A. Acevedo, avocați,

și de

European Film Agency Directors – EFADs, cu sediul în Bruxelles (Belgia), reprezentată de O. Sasserath, avocat,

intervenient,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentate de A. Dawes, de C. Urraca Caviedes și de L. Wildpanner, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de

* Limba de procedură: franceza.

Organizația Europeană a Consumatorilor (BEUC), cu sediul în Bruxelles, reprezentată de A. Fratini, avocat,

intervenientă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE, prin care se solicită anularea Deciziei Comisiei din 26 iulie 2016 cu privire la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind SEE (Cazul AT.40023 – Acces transfrontalier la servicii de televiziune cu plată), care conferă caracter obligatoriu din punct de vedere juridic angajamentelor propuse de Paramount Pictures International Ltd și Viacom Inc., în cadrul acordurilor de licență pentru conținut audiovizual pe care le-au încheiat cu Sky UK Ltd și cu Sky plc,

TRIBUNALUL (Camera a cincea),

compus din domnii D. Gratsias (raportor), președinte, A. Dittrich și I. Ulloa Rubio, judecători,

grefier: doamna M. Marescaux, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 14 septembrie 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 La 13 ianuarie 2014, Comisia Europeană a inițiat o investigație cu privire la posibile restricții care ar afecta furnizarea de servicii de televiziune cu plată în cadrul acordurilor de licență dintre șase studiouri americane și principalii radiodifuzori de conținut cu plată din Uniunea Europeană.

2 La 23 iulie 2015, Comisia a adresat Paramount Pictures International Ltd, cu sediul în Londra (Regatul Unit) si Viacom Inc., cu sediul în New York (New York, Statele Unite), societatea-mamă a celei dintâi (denumite împreună în continuare „Paramount”) o comunicare privind obiecțiunile. În această comunicare, Comisia și-a prezentat concluzia preliminară privind compatibilitatea cu articolul 101 TFUE și cu articolul 53 din Acordul privind Spațiul Economic European (SEE) a anumite clauze care figurează în acordurile de licență pe care Paramount le încheiase cu Sky UK Ltd și cu Sky plc (denumite împreună în continuare „Sky”).

3 În cadrul investigației sale, Comisia s-a concentrat pe două clauze conexe din aceste acorduri de licență. Prima avea ca obiect interzicerea Sky sau limitarea posibilității acesteia din urmă de a răspunde pozitiv la cereri nesolicitate privind achiziționarea de servicii de distribuție de televiziune care proveneau de la consumatori care își aveau reședința în SEE, dar în afara Regatului Unit, precum și a Irlandei. A doua impunea Paramount ca, în cadrul acordurilor pe care le încheia cu radiodifuzorii cu sediul în SEE, dar în afara Regatului Unit, să interzică acestora din urmă sau să limiteze posibilitatea acestora din urmă de a răspunde pozitiv la cereri nesolicitate privind achiziționarea de servicii de distribuție de televiziune care proveneau de la consumatori care își aveau reședința în Regatul Unit sau în Irlanda.

4 Prin Decizia consilierului-auditor în anumite proceduri în domeniul concurenței din 24 noiembrie 2015, a fost admisă cererea formulată de reclamanta Groupe Canal + de participare la procedură în calitate de terț interesat în sensul articolului 13 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor [101 și 102 TFUE] (JO 2004, L 123, p. 18, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 242).

5 Prin scrisoarea din 4 decembrie 2015, intitulată „Informații cu privire la natura și la obiectul procedurii în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 773/2004”, Comisia a comunicat reclamantei, printre altele, aprecierea sa juridică referitoare la aplicarea articolului 101 TFUE la situația de fapt din speță, urmată de o concluzie preliminară în această privință. Potrivit acestei concluzii preliminare, Comisia avea intenția de a adopta o decizie adresată Sky și fiecăruia dintre studiourile vizate de investigația sa prin care să constate că ele au încălcat articolul 101 TFUE și articolul 53 din Acordul privind SEE, să le aplice amenzi, să le oblige să pună capăt încălcării și să se abțină de la orice măsură care poate avea un obiect sau un efect similar.

6 La 15 aprilie 2016, Paramount a propus angajamente pentru a răspunde preocupărilor Comisiei în materie de concurență în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101 și 102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167). După ce a adunat observații din partea altor terți interesați, inclusiv reclamanta, Comisia a adoptat Decizia din 26 iulie 2016 cu privire la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind SEE (Cazul AT.40023 – Acces transfrontalier la servicii de televiziune cu plată) (denumită în continuare „decizia atacată”).

7 Din articolul 1 din decizia atacată reiese că angajamentele reluate în anexa la aceasta sunt obligatorii pentru Paramount, precum și pentru succesorii săi în drepturi și pentru filialele sale pe o perioadă de cinci ani începând de la notificarea deciziei în discuție.

8 Clauza 1 al nouălea paragraf din anexa la decizia atacată prevede diverse tipuri de clauze care fac obiectul procedurii (denumite în continuare „clauzele pertinente”). Pe de o parte, în ceea ce privește transmisia prin satelit, sunt vizate, în primul rând, clauza potrivit căreia recepționarea în afara teritoriului acoperit de acordul de licență (overspill) nu constituie o încălcare a contractului din partea teledifuzorului, dacă acesta nu a autorizat recepționarea menționată în cunoștință de cauză și, în al doilea rând, clauza potrivit căreia recepționarea având ca destinație teritoriul acoperit de acordul de licență nu constituie o încălcare a contractului din partea Paramount, dacă aceasta nu a autorizat disponibilitatea decodoarelor care proveneau de la părți terțe în acest teritoriu. Pe de altă parte, în ceea ce privește transmisia prin internet, sunt vizate, în primul rând, clauza care impune teledifuzorilor să împiedice descărcarea sau difuzarea în continuu (streaming) de televiziune în afara teritoriului acoperit de acordul de licență, în al doilea rând, clauza potrivit căreia vizualizarea pe internet (internet overspill) având ca destinație teritoriul acoperit de acordul de licență nu constituie o încălcare a contractului din partea Paramount dacă aceasta a obligat teledifuzorii să utilizeze tehnologii care împiedică o asemenea vizualizare și, în al treilea rând, clauza potrivit căreia vizualizarea pe internet de televiziune în afara teritoriului acoperit de acordul de licență nu constituie o încălcare a contractului din partea teledifuzorului dacă acesta utilizează tehnologii care împiedică o asemenea vizualizare.

9 Pe de altă parte, din clauza 1 al treilea paragraf din anexa la decizia atacată reiese că termenii „obligațiile teledifuzorului” vizează clauzele pertinente sau clauze echivalente care interzic unui teledifuzor să dea curs cererilor nesolicitate din partea consumatorilor care își au reședința în SEE, dar în afara teritoriului pentru care teledifuzorul beneficiază de un drept de difuzare. În mod corelativ, termenii „obligațiile Paramount” desemnează clauzele pertinente sau clauze echivalente care impun Paramount să interzică teledifuzorilor situați în SEE, dar în afara teritoriilor pentru care un teledifuzor beneficiază de drepturi exclusive, să dea curs cererilor nesolicitate din partea consumatorilor care își au reședința în aceste teritorii.

10 Potrivit clauzei 2 din anexa la decizia atacată, începând de la data notificării deciziei atacate, Paramount este supusă unor angajamente diverse. Mai întâi, Paramount nu va încheia și nici nu va reînnoi sau prelungi aplicarea clauzelor pertinente în cadrul acordurilor de licență, astfel cum acestea din urmă sunt definite în aceeași anexă (punctul 2.1). În continuare, în ceea ce privește acordurile de licență existente referitoare la producția de televiziune cu plată (existing Pay-TV Output Licence Agreements), ea nu va exercita nicio acțiune în justiție pentru a asigura respectarea obligațiilor teledifuzorilor [punctul 2.2, litera (a)]. În ceea ce privește aceleași acorduri, ea nu va respecta și nici nu va acționa pentru a respecta, direct sau indirect, „obligațiile Paramount” [punctul 2.2, litera (b)]. În sfârșit, ea va comunica Sky într-un termen de zece zile începând de la notificarea deciziei atacate și oricărui alt teledifuzor cu sediul în SEE într-un termen de o lună începând de la aceeași notificare că nu va exercita nicio acțiune în justiție pentru a asigura respectarea clauzelor pertinente de către teledifuzori (punctul 2.3).

11 Reclamanta a încheiat cu Paramount un acord de licență privind producția de televiziune cu plată (Pay Television Agreement), intrat în vigoare la 1 ianuarie 2014 (denumit în continuare „Acordul din 1 ianuarie 2014”). Articolul 12 din acordul menționat prevede că teritoriul acoperit de acesta se împarte în teritorii „exclusive”, care acoperă în special Franța și într-un teritoriu „neexclusiv” care acoperă Mauritius. Articolul 3 din Acordul din 1 ianuarie 2014 prevede în plus că Paramount nu va exercita ea însăși și nici nu va autoriza un terț să exercite drepturile de retransmisie având ca destinație teritoriile exclusive. Anexa A.IV la acest acord precizează, la rândul său, obligațiile în sarcina reclamantei în ceea ce privește utilizarea tehnologiilor de geofiltrare care împiedică retransmisia în afara teritoriilor pentru care este acordată licența.

12 Prin scrisoarea din 25 august 2016, Paramount a notificat reclamantei angajamentul care figurează la punctul 2.2 litera (a) din anexa la decizia atacată (a se vedea punctul 10 de mai sus) și, în consecință, a precizat că nu va exercita nicio acțiune în justiție pentru a asigura respectarea clauzelor pertinente de către teledifuzor și că înlătura orice obligație a acestuia din urmă în temeiul clauzelor pertinente. De asemenea, Paramount a avut grijă să precizeze, în aceeași scrisoare, că termenii „obligația teledifuzorului” aveau același sens cu cel care figurează în anexa la decizia atacată. Prin scrisoarea din 14 octombrie 2016, reclamanta a răspuns la această notificare subliniind că angajamentele asumate în cadrul unei proceduri care implică numai Comisia și Paramount nu îi erau opozabile.

Procedura și concluziile părților

13 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 8 decembrie 2016, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

14 Prin Ordonanța din 13 iulie 2017, Groupe Canal +/Comisia (T-873/16, nepublicată, EU:T:2017:556), a fost admisă cererea de intervenție a Organizației Europene a Consumatorilor (BEUC) în susținerea Comisiei. Prin aceeași ordonanță, au fost admise cererile de intervenție ale Union des producteurs de cinéma (UPC), European Film Agency Directors (EFADs) și C More Entertainment AB în susținerea concluziilor reclamantei. În plus, prin Decizia președintelui Camerei a cincea a Tribunalului din 13 iulie 2017, a fost admisă cererea de intervenție a Republicii Franceze în susținerea concluziilor reclamantei.

15 În cadrul măsurilor de organizare a procedurii, reclamanta a fost invitată la 2 mai 2018 să răspundă la o întrebare scrisă și a dat curs unei astfel de solicitări la 15 mai 2018.

16 Reclamanta și C More Entertainment solicită Tribunalului:

– anularea deciziei atacate;

– cu titlu subsidiar, anularea deciziei atacate în măsura în care privește piața franceză și contractele reclamantei;

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

17 Republica Franceză solicită Tribunalului anularea deciziei atacate.

18 UPC solicită Tribunalului:

– anularea deciziei atacate;

– cu titlu subsidiar, anularea deciziei atacate în ceea ce privește piața franceză;

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

19 EFADs solicită Tribunalului:

– anularea deciziei atacate;

– cu titlu subsidiar, anularea deciziei atacate în ceea ce privește piața franceză și contractele în vigoare și viitoare încheiate cu reclamanta;

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

20 Comisia solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamantei, a Republicii Franceze, a EFADs, a UPC și a C More Entertainment la plata cheltuielilor de judecată.

21 BEUC solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Observații introductive

22 În susținerea acțiunii formulate, reclamanta invocă patru motive, întemeiate, primul, pe o eroare vădită de apreciere în ceea ce privește compatibilitatea clauzelor pertinente cu articolul 101 TFUE și efectele angajamentelor impuse, al doilea, pe o încălcare a articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003 în ceea ce privește identificarea preocupărilor cărora le răspund angajamentele impuse, al treilea, pe încălcarea principiului proporționalității și, al patrulea, pe un abuz de putere.

23 Astfel cum s-a prezentat la punctul 11 de mai sus, reclamanta a încheiat cu Paramount un acord de distribuție de televiziune, și anume Acordul din 1 ianuarie 2014, care cuprinde clauze echivalente clauzelor pertinente. Astfel, după cum a precizat reclamanta în răspunsul la o măsură de organizare a procedurii, obligația Paramount de a interzice teledifuzorilor situați în SEE, dar în afara teritoriilor pentru care reclamanta beneficia de drepturi exclusive, efectuarea de vânzări pasive având ca

destinație aceste teritorii reiese din articolele 2 și 3 din acest acord. Din aceste dispoziții reiese în special că Paramount a acordat reclamantei o licență privind mai multe forme de retransmisie exclusivă de televiziune, că orice drept neacordat în mod special rămâne reținut de Paramount și că aceasta din urmă s-a angajat să nu exercite și să nu autorizeze vreo parte terță să exercite aceste drepturi având ca destinație teritorii pentru care reclamanta beneficia de un drept exclusiv. Rezultă că, în măsura în care orice parte terță are nevoie de o autorizație explicită din partea Paramount pentru a exercita drepturile în discuție, angajamentul pe care aceasta din urmă și l-a asumat față de reclamantă de a nu acorda această autorizație este echivalent cu „obligațiile Paramount”, astfel cum au fost descrise la punctul 9 de mai sus.

24 În vederea executării obligației sale care rezultă din decizia atacată, Paramount a notificat reclamantei decizia sa de a nu mai acționa pentru a asigura respectarea „obligațiilor teledifuzorului” față de ea și de a înlătura aceste obligații atât timp cât ele erau acoperite de angajamentele cărora li s-a conferit caracter obligatoriu în temeiul deciziei atacate. Astfel cum se va prezenta mai detaliat la punctul 95 de mai jos, o astfel de acțiune din partea Paramount față de toți cocontractanții săi din SEE implică faptul că aceasta din urmă nu își mai respectă obligațiile față de reclamantă așa cum rezultă din articolele 2 și 3 din Acordul din 1 ianuarie 2014 și care constau în a nu autoriza cocontractanții săi să dea curs cererilor nesolicitate care provin de la consumatorii care își au reședința în teritoriile pentru care reclamanta dispune de un drept exclusiv de difuzare.

25 În consecință, poziția juridică a reclamantei a fost afectată ca urmare a executării din partea Paramount a unei obligații pe care Comisia a impus-o acesteia din urmă în temeiul deciziei atacate. Ținând seama de asemenea de faptul că a fost admisă cererea reclamantei de a participa la procedura administrativă în calitate de terț interesat și că aceasta a depus, în temeiul unui document pe care i l-a comunicat Comisia, observații în această privință (a se vedea punctele 4 și 5 de mai sus), trebuie să se constate că ea are calitate procesuală pentru a exercita o acțiune împotriva deciziei atacate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctul 90 și Hotărârea din 15 septembrie 2016, Morningstar/Comisia, T-76/14, EU:T:2016:481, punctele 31-34), ceea ce, de altfel, Comisia nu contestă.

26 Deși este adevărat că această afectare conferă reclamantei calitate procesuală pentru a exercita o acțiune împotriva deciziei atacate, totuși problema dacă reclamanta descrie în mod corect efectele precise pe care le produce această decizie în privința sa țin de fondul cauzei.

27 În această privință, acțiunea ridică o problemă esențială cu privire la natura și la întinderea efectelor pe care le produce o decizie care conferă caracter obligatoriu angajamentelor propuse de o întreprindere, în sensul articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003, atunci când angajamentele în discuție constau în declarația unilaterală de a nu mai onora anumite clauze care fac parte dintr-un acord între aceasta și o altă întreprindere care, nefiind vizată de investigația Comisiei, nu a primit o comunicare privind obiecțiunile, nu a propus angajamente și nici nu a subscris la propunerea unor astfel de angajamente.

28 Această problemă s-a ridicat în cadrul celui de al treilea motiv.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe o eroare vădită de apreciere în ceea ce privește compatibilitatea clauzelor pertinente cu articolul 101 TFUE și efectele angajamentelor impuse

29 Potrivit reclamantei, în primul rând, Comisia nu a identificat, în privința clauzelor pertinente, preocupări privind o încălcare prin obiect în sensul articolului 101 alineatul (1) TFUE. În realitate, aceste clauze ar avea ca efect favorizarea diversității culturale fără a dăuna concurenței, în timp ce eliminarea lor ar conduce la o concentrare mai puternică în sectorul producției cinematografice.

30 În al doilea rând, susținută de Republica Franceză, reclamanta arată că protecția drepturilor de proprietate intelectuală justifică, din perspectiva normelor tratatului, impunerea unor limite geografice precum cele în discuție. În această privință, UPC arată că diferențele dintre exclusivitate teritorială „absolută” și „relativă”, pe de o parte și vânzări „active” și „pasive”, pe de altă parte, nu se pot aplica într-un context digital care nu cunoaște practic frontiere. În plus, ținând seama de posibilitățile oferite în prezent de multitudinea de platforme de teledistribuție cu plată pe internet, DVD sau video la cerere, clauzele pertinente nu conduc, potrivit reclamantei și Republicii Franceze, la o adevărată exclusivitate și, prin urmare, nu afectează concurența. Or, Comisia ar fi trebuit să efectueze o analiză precisă a sectorului audiovizual cinematografic, în lipsa căreia decizia atacată determină o răsturnare nelegală a sarcinii probei.

31 În al treilea rând, reclamanta subliniază că exclusivitatea teritorială urmărită de clauzele pertinente nu privește decât o parte din conținutul prezent pe piața televiziunii cu plată, astfel încât nu este în măsură să elimine concurența de pe această piață. Astfel, susținută de UPC și de Republica Franceză, reclamanta arată că clauzele pertinente permit acordarea unei remunerații adecvate absolut necesare pentru deținătorii drepturilor de autor în cadrul unei concurențe bazate pe merite adaptate caracteristicilor fiecărei piețe naționale potrivit unor ferestre de difuzare adaptate. Ele garantează de asemenea supraviețuirea modelului economic pus în aplicare de operatori precum reclamanta. Acest model ar permite o repartizare obiectivă a riscului generat de finanțarea producției cinematografice din Uniune, căreia reclamanta este obligată să îi consacre o parte importantă din resursele sale totale. Potrivit UPC, modelul în discuție respectă reglementarea în vigoare în anumite ordini juridice naționale, fără ca în privința lor Comisia să fi întreprins o examinare.

32 Astfel, în al patrulea rând, inaplicabilitatea clauzelor pertinente ar afecta indirect, dar sigur ansamblul relațiilor contractuale din sector și ar determina apariția licențelor de anvergură la nivelul Uniunii bulversând echilibrul negocierii în detrimentul producătorilor din Uniune. Disponibilitatea finanțării destinate producției audiovizuale din Uniune, inclusiv prin intermediul contribuțiilor pe care radiodifuzorii le plătesc entităților naționale ale audiovizualului, ar fi în consecință limitate radical, astfel încât calitatea și diversitatea ofertei propuse consumatorilor și, în cele din urmă, diversitatea culturală protejată în temeiul articolului 3 TUE și al articolului 167 alineatul (4) TFUE ar fi compromise. Or, arătând numai că, în urma angajamentelor subscrise, Paramount ar putea în continuare să acorde licențe pe o bază teritorială, Comisia nu ar fi motivat decizia sa corespunzător cerințelor legale în ceea ce privește pertinența acestei împrejurări din perspectiva consecințelor identificate de reclamantă.

33 Comisia, susținută de BEUC, contestă temeinicia acestui motiv.

34 Trebuie amintit că articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 este redactat astfel:

„Atunci când Comisia intenționează să adopte o decizie care impune încetarea încălcării, iar întreprinderile propun angajamente pentru a răspunde preocupărilor exprimate de Comisie în evaluarea sa preliminară, Comisia poate, printr-o decizie, să facă respectivele angajamente obligatorii pentru întreprinderi. O astfel de decizie poate fi adoptată pe o durată determinată și poate concluziona că nu mai există motive pentru acțiunea Comisiei.”

35 În plus, considerentul (13) al Regulamentului nr. 1/2003 are următorul cuprins:

„Atunci când, în cursul procedurilor care pot să ducă la interzicerea unui acord sau a unei practici, întreprinderile propun Comisiei angajamente pentru a răspunde preocupărilor acesteia, Comisia ar trebui să poată adopta decizii care să facă respectivele angajamente obligatorii pentru întreprinderile în cauză. Deciziile privind angajamentele ar trebui să constate că nu mai există temeiuri pentru acțiune din partea Comisiei, fără să concluzioneze dacă a avut loc sau are loc o încălcare […]”

36 Astfel, în cadrul aplicării articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003, rolul Comisiei se limitează la verificarea faptului că angajamentele propuse răspund preocupărilor cu privire la care aceasta a informat întreprinderile în cauză și că acestea nu au propus angajamente mai puțin constrângătoare care să răspundă la fel de adecvat acestor preocupări (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctul 41).

37 De asemenea, trebuie arătat că, astfel cum reiese din articolul 9 din Regulamentul nr. 1/2003, evaluarea preliminară la care se referă această dispoziție (a se vedea punctul 34 de mai sus) este destinată întreprinderilor vizate de investigația Comisiei și are drept scop să permită acestora din urmă să aprecieze oportunitatea de a propune angajamente adecvate care să remedieze problemele de concurență constatate de Comisie. Astfel, încetarea procedurii de încălcare angajate împotriva acestor întreprinderi le permite să evite constatarea unei încălcări a dreptului concurenței și eventuala aplicare a unei amenzi (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctul 48).

38 Din aceste considerații reiese că, deși motivarea unei decizii adoptate în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003 trebuie să includă evaluarea preliminară care a declanșat deschiderea unei negocieri fructuoase cu privire la angajamente, această motivare nu poate în niciun caz să cuprindă toate elementele necesare pentru stabilirea unei încălcări a articolului 101 alineatul (1) TFUE și, cu atât mai mult, nici elementele care justifică aprecierea că alineatul (3) al acestei dispoziții nu se poate aplica în privința comportamentului imputat inițial.

39 În consecință, astfel cum arată Comisia, controlul de legalitate a deciziei atacate poate privi numai problema dacă împrejurările prezentate în decizia atacată stabilesc preocupări în materie de concurență, dacă, în cazul unui răspuns afirmativ, angajamentele cărora li s-a conferit caracter obligatoriu răspund acestor preocupări și, în sfârșit, dacă Paramount nu a propus angajamente mai puțin constrângătoare care să răspundă la fel de adecvat acestor preocupări.

40 În această privință, Comisia a arătat, în considerentele (37)-(44) ale deciziei atacate, că acordurile care conduceau la o exclusivitate teritorială absolută reconstituiau împărțirea piețelor naționale și erau contrare obiectivului tratatului care urmărește stabilirea unei piețe unice. Prin urmare, aceste clauze sunt considerate că au ca obiect restrângerea concurenței, cu excepția cazului în care alte împrejurări care se încadrează în același context economic și juridic permit să se constate că ele nu pot produce acest rezultat. În această ultimă privință, protecția dreptului de autor are drept scop garantarea unei remunerații adecvate pentru acesta din urmă iar nu remunerația cea mai ridicată posibilă care rezultă din aranjamente care exclud orice prestare transfrontalieră de servicii de difuzare a programelor de televiziune și care determină astfel o protecție teritorială absolută.

41 Or, astfel cum Comisia a arătat în considerentele (46)-(49) ale deciziei atacate, având în vedere conținutul, obiectivele și contextul lor economic și juridic, clauzele pertinente au ca obiect excluderea oricărei concurențe transfrontaliere și acordarea unei protecții teritoriale absolute radiodifuzorilor cocontractanți ai Paramount.

42 Trebuie să se constate că motivele rezumate la punctele 40 și 41 de mai sus sunt întemeiate și că acestea sunt suficiente pentru a justifica preocupările cu privire la compatibilitatea clauzelor pertinente cu articolul 101 alineatul (1) TFUE. Prin urmare, contrar celor invocate de reclamantă, de Republica Franceză, de EFADs, de UPC și de C More Entertainment, decizia atacată este și motivată corespunzător cerințelor legale și lipsită de eroare în ceea ce privește temeinicia motivelor sale.

43 În special, desigur, într-un context factual caracterizat prin obstacole importante care restrâng serios posibilitățile de distribuție transfrontalieră de televiziune, faptul că titularul dreptului de autor acordă unui singur titular de licență dreptul exclusiv de a difuza conținutul audiovizual pe teritoriul unui stat membru și de a interzice, așadar, pentru o anumită perioadă, difuzarea acestuia de către alți operatori, care nu au obținut autorizația de la titularii de drepturi în cauză și nici nu au plătit o remunerație acestora, nu este suficient pentru a constata că un astfel de acord trebuie considerat ca fiind obiectul,

mijlocul sau consecința unei înțelegeri interzise de tratat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 1982, Coditel și alții, 262/81, EU:C:1982:334, punctele 15 și 16 și Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 137).

44 În consecință, un titular de drepturi de autor poate acorda în principiu unui singur titular de licență dreptul exclusiv de a difuza prin satelit un obiect protejat în temeiul unui astfel de drept, pentru o perioadă determinată, dintr-un singur stat membru de emisie sau din mai multe state membre (Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 138).

45 În schimb, atunci când acordurile pe care le încheie titularul drepturilor de autor conțin clauze în temeiul cărora titularul menționat este obligat începând cu momentul respectiv să interzică tuturor cocontractanților de pe piața SEE efectuarea de vânzări pasive având ca destinație piețe geografice situate în afara statului membru pentru care le acordă o licență exclusivă, aceste clauze conferă o exclusivitate teritorială absolută stipulată în contract și, prin urmare, încalcă articolul 101 alineatul (1) TFUE.

46 Astfel, un acord prin care s-ar urmări să se reconstituie împărțirea unor piețe naționale poate fi contrar obiectivului tratatului care urmărește realizarea integrării acestor piețe prin stabilirea unei piețe unice. Astfel, contractele care vizează împărțirea piețelor în funcție de frontierele naționale sau prin care este îngreunată întrepătrunderea piețelor naționale trebuie considerate în principiu acorduri care au ca obiect restrângerea concurenței în sensul articolului 101 alineatul (1) TFUE (Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 139).

47 În această privință, trebuie să se ia în considerare evoluția dreptului Uniunii intervenită în special ca urmare a adoptării Directivei 89/552/CEE a Consiliului din 3 octombrie 1989 privind coordonarea anumitor acte cu putere de lege și acte administrative ale statelor membre cu privire la desfășurarea activităților de difuzare a programelor de televiziune (JO 1989, L 298, p. 23, Ediție specială, 06/vol. 1, p. 215) și a Directivei 93/83/CEE a Consiliului din 27 septembrie 1993 privind coordonarea anumitor norme referitoare la dreptul de autor și drepturile conexe aplicabile difuzării de programe prin satelit și retransmisiei prin cablu (JO 1993, L 248, p. 15, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 134), care vizează să asigure trecerea piețelor naționale la o piață unică de producție și de distribuție de programe (Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 121).

48 În acest context, în cazul în care un contract de licență urmărește să interzică sau să limiteze prestarea transfrontalieră a serviciilor de teledifuziune, acesta este considerat că are ca obiect restrângerea concurenței, cu excepția cazului în care alte împrejurări care se încadrează în același context economic și juridic permit să se constate că un astfel de contract nu poate aduce atingere concurenței (Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 140).

49 Prin urmare, trebuie să se examineze atât obiectul, cât și contextul economic și juridic în care sunt inserate clauzele pertinente.

50 În această privință, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 3, 8, 9, 11 și 23 de mai sus, obligațiile reciproce stipulate în temeiul clauzelor pertinente între Paramount și cocontractanții săi, inclusiv reclamanta, au ca obiect tocmai eliminarea prestației transfrontaliere de servicii de difuzare a conținutului audiovizual care face obiectul acordurilor la care se referă. Prin urmare, aceste clauze conferă, prin intermediul unui acord, o protecție teritorială absolută și au ca obiect eliminarea oricărei concurențe transfrontaliere între diferiți radiodifuzori în domeniul serviciilor pe care le oferă aceștia din urmă. În consecință, ținând seama de considerațiile prezentate la punctele 43-48 de mai sus,

aceste clauze erau de natură să dea naștere, pentru Comisie, unor preocupări din cauza obiectului lor anticoncurențial contrar articolului 101 alineatul (1) TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctele 142 și 144).

51 În plus, în ceea ce privește contextul economic și juridic al clauzelor pertinente, contrar celor invocate de reclamantă, de Republica Franceză, de EFADs, de UPC și de C More Entertainment, faptul că acordurile de distribuție de televiziune în discuție privesc opere acoperite de dreptul de autor nu permite să se constate că ele nu pot aduce atingere concurenței.

52 Astfel, pe de o parte, angajamentele cărora li s-a conferit caracter obligatoriu în temeiul deciziei atacate nu afectează însăși acordarea licențelor exclusive pentru difuzarea programelor de televiziune pentru care Paramount deține drepturile. Dimpotrivă, angajamentele în discuție urmăresc să pună capăt aplicării clauzelor pertinente, care determină o exclusivitate teritorială absolută și au ca obiect eliminarea oricărei concurențe între diferiți radiodifuzori în legătură cu opere acoperite de aceste drepturi, în temeiul unui ansamblu de obligații reciproce consacrat în acordurile de distribuție de televiziune.

53 Pe de altă parte, deși este adevărat că obiectul specific al proprietății intelectuale urmărește în special să asigure titularilor drepturilor care rezultă din aceasta posibilitatea de a le valorifica din punct de vedere comercial, totuși acest obiect nu garantează acestora din urmă posibilitatea de a revendica cea mai ridicată remunerație posibilă, ci numai o remunerație adecvată Această concluzie este confirmată de considerentul (10) al Directivei 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230), precum și de considerentul (5) al Directivei 2006/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind dreptul de închiriere și de împrumut și anumite drepturi conexe dreptului de autor în domeniul proprietății intelectuale (JO 2006, L 376, p. 28, Ediție specială, 17/vol. 3, p. 14) (Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctele 107 și 108).

54 O remunerație adecvată a deținătorului acestui drept este cea care se află într-un raport rezonabil cu numărul real sau potențial de persoane care beneficiază sau care doresc să beneficieze de prestația furnizată. Astfel, în materie de transmisii televizate, o asemenea remunerație trebuie să se afle într-un raport rezonabil în special cu parametrii emisiunilor în cauză, precum audiența efectivă, audiența potențială a acestora și versiunea lingvistică. Această abordare este confirmată de considerentul (17) al Directivei 93/83 (Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctele 109 și 110).

55 În această privință, trebuie să se constate că, în cadrul unui sistem de licențe lipsite de clauze care vizează împărțirea piețelor în funcție de frontierele naționale, nimic nu se opune ca titularul de drepturi să negocieze un cuantum care să ia în considerare audiența potențială atât în statul membru pentru care s-a acordat licența exclusivă, cât și în orice alt stat membru în care sunt de asemenea recepționate emisiunile care fac obiectul acordului de distribuție. Astfel, tehnologia necesară pentru recepționarea operelor acoperite de drepturile în discuție permite determinarea audienței efective și potențiale prin împărțirea pe țări din care provine cererea de achiziționare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctele 112 și 113). Aceeași tehnologie permite de asemenea modularea acțiunilor de promovare activă pentru a le limita la teritoriul pentru care este acordată o licență exclusivă.

56 Într-un astfel de context, nimic nu exclude posibilitatea ca deținătorul drepturilor să solicite un supliment în schimbul unei licențe, luând în considerare audiența efectivă și potențială în întregul SEE. În schimb, suplimentul în mod obligatoriu mai important plătit pentru exclusivitate teritorială absolută se justifică prin diferențele de preț artificiale dintre piețele naționale împărțite, care nu pot fi

conciliate cu obiectivul esențial al tratatului care constă în realizarea pieței interne. Prin urmare, acest supliment depășește ceea ce este necesar pentru a asigura acestor titulari o remunerație adecvată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctele 114-116).

57 În mod corelativ, în ceea ce privește activitatea unui operator precum reclamanta, eventuala scădere a prețurilor abonamentelor pe teritoriul francez, până atunci configurate la un anumit nivel datorită protecției teritoriale absolute garantate de aplicarea clauzelor pertinente poate fi compensată prin faptul că, în executarea angajamentelor cărora li s-a conferit caracter obligatoriu în temeiul deciziei atacate, Paramount a declarat intenția sa de a nu mai continua aplicarea clauzelor menționate. Această declarație implică faptul că reclamanta este, începând cu momentul respectiv, liberă să se adreseze unei clientele situate în întregul SEE, nu doar în Franța, ipoteză care este în conformitate cu scopul esențial pe care îl urmărește tratatul atunci când stabilește o piață fără frontiere interne, în cadrul căreia concurența nu este denaturată prin acorduri, decizii sau practici concertate interzise de articolul 101 alineatul (1) TFUE. În consecință, chiar dacă reclamanta consacră o parte din veniturile sale finanțării conținutului audiovizual care necesită un sprijin special, jocul normal al concurenței, deschis la scara SEE începând cu momentul respectiv, îi oferă posibilități pe care clauzele pertinente nu i le recunoștea atât timp cât Paramount avea intenția de a pretinde respectarea acestora.

58 Rezultă că argumentele reclamantei, ale Republicii Franceze, ale EFADs, ale UPC și ale C More Entertainment întemeiate pe pretinsul caracter licit al clauzelor pertinente în raport cu articolul 101 alineatul (1) TFUE (a se vedea punctele 29-32 de mai sus) trebuie respinse. Pentru motivele prezentate la punctul 55 de mai sus, acest lucru este valabil și pentru pretinsa imposibilitate de a face diferență între vânzările active și vânzările pasive în afara teritoriului exclusiv într-un context digital (a se vedea punctul 30 de mai sus).

59 În plus, în măsura în care argumentele întemeiate pe faptul că clauzele pertinente promovează producția și diversitatea culturală și că eliminarea lor ar putea să pună în pericol producția culturală din Uniune (a se vedea punctele 30-32 de mai sus) trebuie înțelese ca fiind întemeiate pe aplicabilitatea articolului 101 alineatul (3) TFUE în privința clauzelor în discuție, aceste argumente nu pot fi admise.

60 Desigur, astfel de argumente urmăresc să arate că clauzele pertinente contribuie la ameliorarea producției sau a distribuției de conținut audiovizual.

61 Cu toate acestea, astfel cum reiese din motivele expuse la punctele 34-39 de mai sus, procedura care conduce la o acceptare a unor angajamente propuse este guvernată de principiul potrivit căruia întreprinderile vizate de investigație sunt informate cu privire la preocupările Comisiei și apreciază oportunitatea de a propune angajamente pentru viitor în schimbul neconstatării de către Comisie a unei încălcări pentru trecut. În ceea ce privește Comisia, aceasta apreciază oportunitatea de a renunța la constatarea unei încălcări a articolului 101 alineatul (1) TFUE și de a economisi astfel resursele pe care ar fi trebuit să le consacre cauzei în discuție, în schimbul unor angajamente care privesc prin definiție viitorul și care înlătură toate preocupările sale în materie.

62 În acest cadru, problema dacă comportamentul care a dat naștere preocupărilor în discuție îndeplinește condițiile cumulative de aplicare a articolului 101 alineatul (3) TFUE se dovedește străină de natura însăși a unei decizii precum decizia atacată. Astfel, pe de o parte, aplicarea acestei dispoziții presupune o constatare a unei încălcări a articolului 101 alineatul (1) TFUE. Pe de altă parte, aplicarea articolului 101 alineatul (3) TFUE constă în a stabili efectele favorabile concurenței produse de acordul care încalcă articolul 101 alineatul (1) TFUE și în a evalua dacă aceste efecte favorabile concurenței depășesc efectele anticoncurențiale (Hotărârea din 23 octombrie 2003, Van den Bergh Foods/Comisia, T-65/98, EU:T:2003:281, punctul 107).

63 Or, în primul rând, astfel cum s-a prezentat la punctele 34 și 35 de mai sus, atunci când Comisia apreciază că angajamentul propus este de natură să răspundă preocupărilor sale, ea poate să îi confere caracter obligatoriu prin intermediul unei decizii pentru întreprinderea care l-a propus, fără ca această instituție să poată însă să stabilească, în decizia în discuție, dacă a avut loc sau are loc o încălcare.

64 În al doilea rând, faptul de a conferi caracter obligatoriu angajamentelor propuse are ca obiect tocmai înlăturarea preocupărilor privind concurența exprimate de Comisie prin excluderea oricărei încălcări a articolului 101 alineatul (1) TFUE pentru viitor, ceea ce și-ar pierde sensul în cazul aplicării articolului 101 alineatul (3) TFUE. Astfel, această ultimă dispoziție nu are ca obiect obligarea întreprinderii vizate de investigație să își schimbe comportamentul, cu privire la care Comisia a formulat preocupări privind concurența, ci tocmai declararea inaplicabilității articolului 101 alineatul (1) TFUE permițând astfel acestei întreprinderi să continue acțiunea care a provocat inițierea investigației.

65 Astfel, deși este adevărat că poate accepta și conferi caracter obligatoriu unui angajament propus în temeiul căruia un acord, o decizie sau o practică concertată care dă naștere unor preocupări în raport cu articolul 101 alineatul (1) TFUE sunt modificate pentru a îndeplini, începând cu momentul respectiv, condițiile articolului 101 alineatul (3) TFUE, Comisia nu este obligată să aprecieze dacă un asemenea acord, o asemenea condiție sau o asemenea practică concertată îndeplinește aceste condiții atunci când angajamentul propus constă, precum în speță, doar în abandonarea pur și simplu a respectivului comportament.

66 Reiese din cele de mai sus că nu este de competența Tribunalului, în cadrul controlului de legalitate cu care acesta din urmă este învestit în temeiul articolului 263 TFUE, să se pronunțe cu privire la argumentele reclamantei întemeiate pe faptul că clauzele pertinente promovează producția și diversitatea culturală și că eliminarea lor ar putea să pună în pericol producția culturală din Uniune. În schimb, aceste argumente pot fi prezentate de reclamantă în fața instanței naționale în cadrul unei proceduri intentate împotriva Paramount în temeiul Acordului din 1 ianuarie 2014, această instanță putând sesiza în această privință atât Comisia în temeiul articolului 15 din Regulamentul nr. 1/2003, cât și Curtea în temeiul articolului 16 din același regulament și al articolului 267 TFUE (a se vedea punctul 102 de mai jos).

67 În orice caz, trebuie să se constate că considerațiile prezentate la punctele 53-57 de mai sus exclud aplicarea articolului 101 alineatul (3) TFUE, deoarece clauzele pertinente impun restricții care depășesc ceea ce este necesar pentru producția și pentru distribuția de opere audiovizuale care necesită o protecție a drepturilor de proprietate intelectuală și, prin urmare, nu îndeplinesc cel puțin una dintre condițiile cumulative prevăzute la articolul 101 alineatul (3) TFUE, și anume cea de a nu impune întreprinderilor în cauză restricții care nu sunt indispensabile pentru protecția acestor drepturi (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 145).

68 În special, pe de o parte, o protecție teritorială absolută depășește în mod vădit ceea ce este indispensabil pentru îmbunătățirea producției sau a distribuției sau pentru promovarea progresului tehnic sau economic impusă de articolul 101 alineatul (3) TFUE, astfel cum demonstrează interzicerea, urmărită de părțile acordurilor în cauză, a oricărei prestații transfrontaliere a serviciilor de difuzare a programelor de televiziune, chiar dacă este vorba despre opere pentru care Paramount însăși a acordat o licență și care sunt difuzate pe teritoriul unui stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iunie 1982, Nungesser și Eisele/Comisia, 258/78, EU:C:1982:211, punctul 77).

69 Or, din considerațiile care figurează la punctul 57 de mai sus reiese că o eventuală scădere a veniturilor reclamantei care provin de la clienții situați în Franța poate fi compensată prin faptul că, datorită punerii în aplicare a angajamentelor cărora li s-a conferit caracter obligatoriu în temeiul deciziei atacate, aceasta din urmă este liberă, începând cu momentul respectiv, să se adreseze unei clientele situate în întregul SEE, iar nu doar în Franța.

70 Pe de altă parte, argumentul potrivit căruia clauzele pertinente nu elimină orice concurență în legătură cu operele pe care le acoperă, deoarece acestea din urmă sunt disponibile și pe suporturi pentru care respectivele clauze nu sunt aplicabile, privește condiția care figurează la articolul 101 alineatul (3) litera (b) TFUE. Or, motivele expuse la punctele 53-56 și 67-69 de mai sus sunt suficiente pentru a înlătura aplicarea articolului 101 alineatul (3) TFUE în speță (Hotărârea din 8 iunie 1982, Nungesser și Eisele/Comisia, 258/78, EU:C:1982:211, punctele 74, 75 și 78).

71 Comisia a expus în esență aceste aprecieri în considerentele (40)-(44) ale deciziei atacate în cadrul analizei sale preliminare referitoare la aplicarea articolului 101 alineatul (1) TFUE.

72 Rezultă că, chiar dacă trebuia să se considere că Comisia era obligată să examineze aplicabilitatea articolului 101 alineatul (3) TFUE în procedura în litigiu, concluzia care figurează în considerentul (52) al deciziei atacate, potrivit căreia examinarea sa preliminară a condus la concluzia că nu erau întrunite condițiile cumulative de aplicare a articolului 101 alineatul (3) TFUE, trebuie interpretată în lumina motivelor expuse în considerentele (40)-(44) ale deciziei atacate. Prin urmare, această apreciere a Comisiei trebuie considerată lipsită de eroare.

73 În consecință, în primul rând, decizia atacată este motivată corespunzător cerințelor legale în ceea ce privește problema dacă angajamentele propuse de Paramount în speță, care constau în a nu mai onora clauzele pertinente, erau de natură să înlăture preocupările pe care Comisia le exprimase în materie de concurență și, în al doilea rând, această instituție nu a săvârșit nicio eroare răspunzând afirmativ la aceeași problemă.

74 Prin urmare, primul motiv trebuie respins.

75 Acum trebuie analizat al treilea motiv.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității

76 Al treilea motiv cuprinde două aspecte, primul fiind întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității având în vedere caracterul vădit disproporționat al angajamentelor cărora li s-a conferit caracter obligatoriu (a se vedea punctele 77 și 78 de mai jos), iar al doilea pe afectarea necuvenită a drepturilor contractuale ale terților, precum reclamanta (a se vedea punctul 79 de mai jos).

77 Astfel, susținută de Republica Franceză, reclamanta arată că principiul proporționalității se aplică în materie de angajamente, chiar dacă acestea din urmă sunt întemeiate pe o ofertă care emană de la partea vizată de investigație. În acest context, Comisia ar trebui să verifice dacă angajamentele răspundeau preocupărilor pe care le identificase și dacă întreprinderea vizată nu propusese un angajament mai puțin constrângător care să răspundă la fel de adecvat acestor preocupări.

78 Or, pe de o parte, Comisia ar fi conferit caracter obligatoriu unor angajamente care nu răspund unor preocupări formulate în aprecierea sa preliminară, astfel încât ele sunt vădit mai constrângătoare decât ar fi fost necesar pentru a atenua preocupările identificate efectiv. Această apreciere ar fi cu atât mai mult justificată cu cât angajamentele în litigiu ar avea un efect nefast asupra diversității culturale în cadrul întregului SEE ca urmare a pierderii veniturilor pe care teledifuzorii le-ar putea afecta realizării filmelor europene.

79 Pe de altă parte, susținută de Republica Franceză, reclamanta arată că angajamentele cărora li s-a conferit caracter obligatoriu în temeiul deciziei atacate afectează interesele terților în măsura în care constituie o modificare unilaterală a Acordului din 1 ianuarie 2014 în legătură cu clauzele pe care își întemeiază drepturile, fără ca procedura administrativă să fi privit acordul în discuție, ceea ce ar fi afectat în mod negativ drepturile sale procedurale. Or, din Comunicarea Comisiei privind cele mai

bune practici de desfășurare a procedurilor inițiate în aplicarea articolelor 101 și 102 TFUE (JO 2011, C 308, p. 6) ar reieși că, pentru a fi acceptat, un angajament trebuie în special să se aplice direct, în sensul că nu trebuie să depindă de voința unui terț pentru care obligațiile nu au un caracter obligatoriu. În consecință, în cazul în care angajamentul constă în modificarea unei relații contractuale care necesită consimțământul părților contractante, precum în speță, propunerea de angajament trebuie respinsă de Comisie. Întrucât Comisia s-a îndepărtat de propria sa comunicare, fără a oferi vreo justificare în decizia atacată, aceasta din urmă ar trebui anulată.

80 În primul rând, Comisia susține din nou că angajamentele propuse răspundeau în mod adecvat preocupărilor pe care le identificase în materie de concurență, astfel încât ea nu era obligată să caute ea însăși soluții mai puțin oneroase sau mai puțin constrângătoare.

81 În al doilea rând, Comisia arată că a ținut seama în mod corespunzător de interesele terților invitându-i să își prezinte observațiile și examinând aceste observații.

82 În al treilea rând, susținută de BEUC, Comisia susține că decizia atacată nu ar fi lipsit reclamanta de drepturile sale contractuale și nici nu ar fi afectat valoarea clauzelor pertinente. Dimpotrivă, numai voința Paramount ar fi cea care ar fi avut ca efect ca aceasta din urmă să nu mai adere sau să nu mai fie legată de clauzele în discuție. În această privință, în al patrulea rând, Comisia subliniază că decizia atacată nu are efect *erga omnes* și că nu aduce atingere în niciun fel unei eventuale acțiuni a reclamantei împotriva Paramount pentru încălcarea obligațiilor sale contractuale. Examinate din acest unghi, angajamentele propuse de Paramount nu depindeau de voința unui terț în sensul punctului 128 din comunicarea sa privind cele mai bune practici de desfășurare a procedurilor inițiate în aplicarea articolelor 101 și 102 TFUE. În plus, Acordul din 1 ianuarie 2014 nu ar conține o clauză echivalentă celei descrise în considerentul (2) litera (b) al deciziei atacate.

83 Trebuie analizat mai întâi primul aspect al celui de al treilea motiv întemeiat pe afectarea, cu încălcarea principiului proporționalității, a drepturilor contractuale ale terților, precum reclamanta.

84 În schimb, argumentele prezentate în cadrul primului aspect al prezentului motiv și întemeiate pe încălcarea principiului proporționalității în măsura în care angajamentele cărora li s-a conferit caracter obligatoriu nu s-ar întemeia pe o expunere adecvată a preocupărilor și în care ar depăși ceea ce ar fi necesar pentru atenuarea preocupărilor expuse efectiv (a se vedea punctele 77 și 78 de mai sus) se confundă în realitate cu cele prezentate în susținerea celui de al doilea motiv. Prin urmare, vor fi examinate în cadrul acestuia din urmă.

85 Din argumentele părților reiese că acestea sunt de acord cu privire la premisa potrivit căreia un act precum decizia atacată nu poate în mod legal să aibă ca efect, față de reclamantă, eliminarea clauzelor pertinente din Acordul din 1 ianuarie 2014. Astfel, drept răspuns la argumentul pe care reclamanta l-a invocat în această privință (a se vedea punctul 79 de mai sus), Comisia susține că decizia atacată nu are un asemenea efect, ci doar obligă Paramount să declare cocontractanților săi intenția de a nu mai onora clauzele pertinente. Potrivit Comisiei, această obligație nu aduce atingere în niciun fel aprecierii pe care ar putea-o formula instanța națională cu privire la validitatea clauzelor în discuție în urma unei acțiuni pe care reclamanta ar hotărî să o intenteze împotriva Paramount în fața instanței menționate.

86 Astfel, dreptul operatorilor economici de a-și configura relațiile în funcție de voința lor, astfel cum ea este exprimată în acordurile pe care le încheie ține de libertatea contractuală. Această libertate, care include posibilitatea de a-și alege partenerul economic și de a stabili conținutul unui acord este garantată de articolul 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care consacră libertatea de a desfășura o activitate comercială (Hotărârea din 22 ianuarie 2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, punctele 42 și 43).

87 Deși este adevărat că libertatea de a desfășura o activitate comercială nu constituie o prerogativă absolută și trebuie să fie luată în considerare din perspectiva funcției sale în societate, totuși restrângerea sa trebuie, în conformitate cu articolul 52 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale, să fie prevăzută de lege și să respecte substanța libertății menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 ianuarie 2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, punctele 45-48).

88 În această privință, din articolul 9 din Regulamentul nr. 1/2003 (a se vedea punctul 34 de mai sus) reiese că propunerea făcută de o întreprindere în temeiul acestei dispoziții trebuie să constituie un „angajament”. El trebuie să constea într-o concesie, și anume într-o limitare a evantaiului de comportamente pe care aceasta ar fi înclinată să le adopte. Acest angajament poate consta fie într-o obligație de a acționa într-un anumit mod, fie într-o obligație de a se abține de la o acțiune.

89 În plus, atunci când Comisia apreciază că angajamentul propus este de natură să răspundă preocupărilor sale, ea poate să îi confere caracter obligatoriu prin intermediul unei decizii pentru întreprinderea care l-a propus, fără ca această instituție să poată să stabilească însă, în decizia în discuție, dacă a avut loc sau dacă are loc o încălcare. Această decizie se adresează, precum în speță, numai întreprinderilor care au propus angajamentul și nu este obligatorie decât pentru acestea, în conformitate cu articolul 288 al patrulea paragraf TFUE.

90 Prin urmare, trebuie să se constate, conform celor invocate de reclamantă și de Comisie, că o decizie adoptată în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003 nu poate avea ca obiect sau ca efect să confere caracter obligatoriu unui angajament, în sensul prezentat la punctul 88 de mai sus, pentru operatori care nu l-au propus și care nu au subscris la acesta.

91 Astfel, o asemenea posibilitate ar fi împotriva modului de redactare a articolului 9 și a considerentului (13) al Regulamentul nr. 1/2003 (a se vedea punctul 35 de mai sus), din care reiese că angajamentelor acceptate de Comisie trebuie să li se confere caracter obligatoriu pentru întreprinderile care le-au propus. Această abordare se reflectă și la punctul 115 din Comunicarea Comisiei privind cele mai bune practici de desfășurare a procedurilor inițiate în aplicarea articolelor 101 și 102 TFUE. Potrivit acestui punct, „[î]n cazul în care acceptă […] angajamente[le], Comisia poate adopta o decizie care conferă acestor angajamente caracter obligatoriu pentru părțile la procedură”. Or, este cert că, în calitate de parte terță, care nu a primit o comunicare privind obiecțiunile, reclamanta nu a fost „parte la procedura” pe care Comisia a inițiat-o exclusiv împotriva Paramount și Sky. În consecință, în cazul în care angajamentul constă în a lăsa neaplicată o clauză contractuală care conferă drepturi unui terț, recunoașterea competenței Comisiei de a-i conferi caracter obligatoriu față de terțul menționat, fără ca acesta să îl fi propus și fără ca procedura Comisiei să fi fost intentată împotriva acestuia, ar constitui o ingerință în libertatea contractuală a operatorului în discuție care depășește prevederile articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003.

92 Pe de altă parte, această concluzie este confirmată de punctul 128 din Comunicarea Comisiei privind cele mai bune practici de desfășurare a procedurilor inițiate în aplicarea articolelor 101 și 102 din TFUE, care prevede următoarele:

„Angajamentele trebuie să fie lipsite de ambiguități și direct aplicabile[, adică punerea lor în aplicare nu trebuie să depindă de voința unui terț pentru care obligațiile nu au un caracter obligatoriu]. În plus, atunci când angajamentele nu pot fi puse în aplicare fără acordul părților terțe (de exemplu, în cazul în care o parte terță care nu ar fi un cumpărător adecvat conform angajamentelor beneficiază de un drept de preempțiune), întreprinderea trebuie să prezinte probe privind acordul părții terțe respective.”

93 În acest context, se ridică problema dacă, ținând seama de modul său de redactare, precum și de contextul juridic în care a fost adoptată, decizia atacată are ca obiect sau ca efect ca angajamentul propus de Paramount să se asimileze, cu încălcarea articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003, cu un angajament pe care l-ar fi propus reclamanta.

94 În această privință, este necesar să se arate că, în primul rând, potrivit articolului 1 din decizia atacată, angajamentele prezentate în anexa la aceasta sunt obligatorii pentru Paramount, precum și pentru succesorii și pentru filialele acesteia din urmă. Prin urmare, din decizia atacată nu reiese că aceasta impune vreo obligație cocontractanților Paramount, precum reclamanta.

95 În al doilea rând, faptul că Paramount se angajează în mod general să nu exercite nicio acțiune în justiție pentru a asigura respectarea obligației teledifuzorilor care constă în a nu efectua vânzări pasive în afara teritoriului lor exclusiv, astfel cum se prevede la punctul 2.2 litera (a) din anexa la decizia atacată, implică în mod automat că Paramount nu își onorează obligația de a interzice astfel de vânzări, astfel cum se prevede la punctul 2.2 litera (b) din aceeași anexă. Acest angajament determină, la rândul său, în mod automat punerea în discuție a dreptului contractual de care beneficiază teledifuzorii cocontractanți ai Paramount față de aceasta din urmă, care constă în faptul că ea garantează fiecăruia dintre ei o exclusivitate teritorială absolută în ceea ce privește obiectul fiecărui acord de licență privind producția de televiziune cu plată.

96 Or, problema care se ridică într-un astfel de context este dacă acest rezultat este produs de însăși decizia atacată, caz în care ar fi vorba despre un efect iremediabil față de un terț care nici nu a propus, nici nu a subscris la un angajament căruia i s-a conferit caracter obligatoriu sau dacă, astfel cum menționează Comisia, declarația Paramount de a nu mai onora clauzele pertinente este în esență un act pe care aceasta din urmă îl întreprinde pe propriul risc și nu afectează în niciun fel posibilitatea cocontractanților săi de a sesiza instanța națională pentru a asigura respectarea clauzelor menționate sau pentru a primi daune interese.

97 Trebuie amintit, în această privință, că, potrivit articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, „[a]tunci când instanțele naționale hotărăsc în privința unor acorduri, decizii sau practici în conformitate cu articolul [101] sau cu articolul [102 TFUE] care fac deja obiectul unei decizii a Comisiei, ele nu pot lua decizii contrare deciziei adoptate de Comisie”.

98 Cu toate acestea, Regulamentul nr. 1/2003 arată, în considerentul (13), că deciziile privind angajamentele „nu aduc atingere competențelor autorităților de concurență și instanțelor statelor membre de a [face constatări referitoare la problema dacă a avut loc sau are loc o încălcare] și de a decide într-o cauză”. În mod similar, considerentul (22) al Regulamentului nr. 1/2003 arată că „[d]eciziile privind angajamente, adoptate de Comisie, nu afectează competența instanțelor și a autorităților de concurență ale statelor membre de a aplica articolele [101] și [102 TFUE]”.

99 Astfel, contrar deciziilor adoptate în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 1/2003, o decizie care conferă caracter obligatoriu unor angajamente în conformitate cu articolul 9 din acest regulament nu conține motivele care califică comportamentul examinat drept încălcare a articolului 101 TFUE și nici nu implică faptul că acest comportament intră sub incidența acestei din urmă dispoziții. Articolul 9 din Regulamentul nr. 1/2003 este inspirat de considerente de economie a procedurii și vizează asigurarea unei aplicări eficiente a normelor de concurență prevăzute de Tratatul FUE prin intermediul adoptării unor decizii care fac obligatorii angajamentele propuse de părți și considerate adecvate de Comisie, în vederea furnizării unei soluții mai rapide pentru problemele de concurență pe care aceasta le-a identificat. În acest context, rolul Comisiei se limitează la examinarea și la eventuala acceptare a angajamentelor propuse de întreprinderile în cauză, în lumina problemelor pe care le-a identificat în evaluarea sa preliminară și în raport cu scopurile pe care le urmărește (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctele 38 și 40; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 23 noiembrie 2017, Gasorba și alții, C-547/16, EU:C:2017:891, punctul 25).

100 Rezultă că, astfel cum arată Comisia, în cazul în care decizia atacată impune Paramount să nu mai onoreze clauzele pertinente în raporturile cu cocontractanții săi, această obligație nu aduce atingere în niciun fel competenței pe care o au instanțele naționale, sesizate cu o acțiune introdusă de reclamantă, de a aprecia dacă aceste clauze sunt efectiv contrare articolului 101 alineatul (1) TFUE și de a deduce, dacă este cazul, consecințele care se impun în temeiul alineatului (2) al aceluiași articol, precum și al

dreptului național. În acest context, decizia atacată va putea, cel mult, să influențeze aprecierile instanței naționale numai în măsura în care conține o apreciere preliminară de care aceasta trebuie să țină seama numai ca indiciu pentru caracterul anticoncurențial al acordului examinat în raport cu articolul 101 alineatul (1) TFUE (Hotărârea din 23 noiembrie 2017, Gasorba și alții, C-547/16, EU:C:2017:891, punctele 27 și 29). Astfel, având în vedere caracterul său sumar și preliminar, din perspectiva normelor de concurență, evaluarea din cadrul unei decizii a Comisiei, adoptată în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, nu va putea împiedica instanța națională să ajungă, în aceeași cauză, la o concluzie diferită în tot sau în parte, ca urmare a unor analize suplimentare și a unei examinări mai profunde (Concluziile avocatei generale Kokott prezentate în cauza Gasorba și alții, C-547/16, EU:C:2017:692, punctele 33 și 35).

101 În consecință, faptul că angajamentele individuale propuse de o întreprindere au fost făcute obligatorii de Comisie nu implică faptul că alte întreprinderi sunt lipsite de posibilitatea de a-și proteja eventualele drepturi în cadrul raporturilor lor cu această întreprindere (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctul 49).

102 În acest cadru, dacă instanța națională va considera, la finalul analizei sale, după ce a examinat posibilitatea de a recurge la căile prevăzute la articolele 15 și 16 din Regulamentul nr. 1/2003, că clauzele pertinente încalcă articolul 101 alineatul (1) TFUE fără ca ele să îndeplinească condițiile alineatului (3) al aceluiași articol, acesteia îi va reveni sarcina de a pronunța nulitatea lor în temeiul articolului 101 alineatul (2) TFUE. În schimb, dacă va aprecia că clauzele pertinente nu încalcă articolul 101 alineatul (1) TFUE sau că îndeplinesc condițiile alineatului (3) al acestui articol, îi va reveni sarcina, dacă va fi cazul, de a aprecia temeinicia cererii cu care va fi fost sesizată, articolul 101 TFUE neîmpiedicând aplicarea clauzelor pertinente.

103 În această ultimă ipoteză, dacă rezultatul procedurii desfășurate în fața instanței naționale va determina Paramount să încalce angajamentul căruia i s-a conferit caracter obligatoriu în temeiul deciziei atacate, va reveni Comisiei, dacă va fi cazul, sarcina de a redeschide investigația în conformitate cu articolul 9 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003, caz în care această instituție nu va fi legată de decizia instanței naționale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2000, Masterfoods și HB, C-344/98, EU:C:2000:689, punctul 48 și Hotărârea din 25 noiembrie 2014, Orange/Comisia, T-402/13, EU:T:2014:991, punctul 27).

104 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se concluzioneze că decizia atacată nu afectează posibilitatea reclamantei de a sesiza instanța națională pentru a constata compatibilitatea clauzelor pertinente cu articolul 101 alineatul (1) TFUE și pentru a deduce, în privința Paramount, consecințele prevăzute de dreptul național, fără să excludă posibilitatea de a dispune măsurile provizorii care se impun pentru apărarea intereselor părților până când instanța menționată pronunță o hotărâre definitivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2000, Masterfoods și HB, C-344/98, EU:C:2000:689, punctul 58).

105 Trebuie adăugat că reclamanta s-ar fi aflat într-o situație similară în mod substanțial dacă Paramount, efectuând o analiză autonomă înaintea oricărei intervenții a Comisiei, ar fi concluzionat că clauzele pertinente ar putea părea problematice în raport cu articolul 101 alineatul (1) TFUE și și-ar fi declarat intenția de a nu le mai onora invocând în acest scop articolul 101 alineatul (2) TFUE.

106 În consecință, prin adoptarea deciziei atacate, Comisia a acționat în limitele competențelor care îi erau conferite de articolul 9 din Regulamentul nr. 1/2003 și a apărat obiectivul acestuia, care este inspirat de considerente de economie a procedurii și de eficiență (a se vedea punctul 99 de mai sus), fără să afecteze drepturile contractuale sau procedurale ale reclamantei într-un mod care ar depăși ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.

107 În acest context, punctul 128 din Comunicarea Comisiei privind cele mai bune practici de desfășurare a procedurilor inițiate în aplicarea articolelor 101 și 102 TFUE (a se vedea punctul 92 de mai sus) nu trebuie înțeles ca implicând faptul că o decizie adoptată în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003, care privește relațiile contractuale ale întreprinderii care a propus un angajament cu terți are, prin ea însăși, efecte asupra drepturilor contractuale ale acestora din urmă, ci ca o condiție care urmărește să garanteze efectivitatea angajamentului pentru a fi acceptat de Comisie. Astfel, includerea punctului 128 în comunicarea Comisiei în discuție nu a avut nici ca obiect, nici ca efect excluderea posibilității ca, într-un caz precum cel din speță, Comisia să accepte, exercitând puterea de apreciere de care beneficiază în materie, un angajament al Paramount de a declara cocontractanților săi intenția sa de a face inaplicabile clauzele pertinente, chiar dacă rămâne posibil ca instanța națională, sesizată de reclamantă, să constate că clauzele în discuție nu contravin articolului 101 alineatul (1) TFUE.

108 În consecință, prin conferirea unui caracter obligatoriu pentru Paramount angajamentelor care figurează la punctele 2.2 și 2.3 din anexa la decizia atacată, Comisia nu a depășit competența pe care i-o atribuie articolul 9 din Regulamentul nr. 1/2003 și nu a încălcat principiul proporționalității în această privință, astfel încât al doilea aspect al primului motiv trebuie respins.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003 în ceea ce privește identificarea preocupărilor cărora le răspund angajamentele impuse

109 Susținută de Republica Franceză, reclamanta arată că angajamentele acceptate de Comisie nu răspund unor preocupări privind concurența exprimate în evaluarea preliminară pe care a efectuat-o această instituție. În special, decizia atacată ar avea ca obiect examinarea acordurilor dintre Paramount și Sky referitoare la distribuția de opere audiovizuale în Regatul Unit și în Irlanda. Or, Comisia a conferit caracter obligatoriu unor angajamente care privesc întregul SEE, fără să examineze contextul juridic și economic în care se încadrează acordurile încheiate între Paramount, pe de o parte, și alți radiodifuzorii decât Sky activi în SEE, pe de altă parte. Plecând de la premisa potrivit căreia orice analiză preliminară referitoare la piața Regatului Unit și a Irlandei putea fi implicit extrapolată în privința pieței franceze, care nu a făcut obiectul unei analize, Comisia ar fi săvârșit o eroare vădită determinând o eroare de drept. În plus, Comisia ar fi impus Sky și reclamantei aceleași consecințe, deși acești doi radiodifuzori nu ar fi beneficiat de aceleași drepturi procedurale, ceea ce ar fi determinat o încălcare a dreptului la apărare al reclamantei. Abordarea Comisiei ar deveni și mai paradoxală după ieșirea Regatului Unit din SEE, deoarece angajamentele cărora li s-a conferit caracter obligatoriu s-ar aplica exclusiv în piețe care nu au făcut obiectul niciunei analize preliminare din partea Comisiei.

110 Reclamanta și Republica Franceză adaugă că, în acest context, Comisia ar fi trebuit să inițieze o procedură privind toate acordurile de distribuție încheiate de Paramount și să dea astfel tuturor părților contractante posibilitatea de a răspunde la comunicarea privind obiecțiunile. În plus, în aceeași ordine de idei, Comisia ar fi trebuit să declare obligatorie o parte din angajamentele Paramount lăsând acesteia din urmă grija de a se elibera de obligațiile sale față de terți. În consecință, prin conferirea unui caracter obligatoriu angajamentelor propuse pentru ansamblul relațiilor contractuale ale Paramount în SEE, Comisia și-a depășit competențele și a încălcat astfel articolul 9 din Regulamentul nr. 1/2003.

111 Comisia contestă temeinicia acestui motiv.

112 Astfel cum s-a arătat la punctul 84 de mai sus, este necesar să se examineze toate argumentele prezentate în cadrul primului aspect al celui de al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității și cele prezentate în susținerea celui de al doilea motiv. Astfel, toate aceste argumente privesc problema dacă, prin adoptarea deciziei atacate, Comisia a afectat poziția reclamantei într-un mod disproporționat sau nejustificabil din perspectiva naturii și întinderii geografice a preocupărilor privind concurența pe care această instituție le-a exprimat.

113 Trebuie amintit că trăsăturile specifice ale mecanismelor prevăzute la articolele 7 și 9 din Regulamentul nr. 1/2003 și mijloacele de acțiune pe care le oferă acest regulament în temeiul fiecăreia dintre aceste dispoziții sunt diferite, ceea ce implică faptul că obligația de a asigura respectarea principiului proporționalității, ce intră în sarcina Comisiei, are o întindere și un conținut diferite în funcție de cum aceasta este considerată în cadrul fiecăruia dintre cele două articole (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctul 38).

114 În special, aplicarea principiului proporționalității în cadrul articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003 se limitează la verificarea faptului că angajamentele propuse răspund preocupărilor cu privire la care Comisia a informat întreprinderile în cauză și că acestea nu au propus angajamente mai puțin constrângătoare care să răspundă la fel de adecvat acestor preocupări. În acest context, Comisia trebuie să țină seama de interesele terților, fără să fie obligată să caute ea însăși soluții mai puțin stricte sau mai moderate decât angajamentele care i-au fost propuse (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctele 41 și 61).

115 Astfel, pe de o parte, întreprinderile care propun asumarea unor angajamente în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003 acceptă în mod conștient posibilitatea ca concesiile lor să depășească ceea ce Comisia însăși le-ar putea impune într-o decizie pe care ar adopta-o în conformitate cu articolul 7 din acest regulament după o examinare aprofundată. În schimb, încetarea procedurii de încălcare, angajate împotriva acestor întreprinderi, le permite să evite constatarea unei încălcări a dreptului concurenței și eventuala aplicare a unei amenzi (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctul 48).

116 Pe de altă parte, astfel cum s-a prezentat la punctul 101 de mai sus, faptul că angajamentele individuale propuse de o întreprindere au fost făcute obligatorii de Comisie nu implică faptul că alte întreprinderi sunt lipsite de posibilitatea de a-și proteja eventualele drepturi în cadrul raporturilor lor cu această întreprindere (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punctul 49). În această privință, din aprecierile referitoare la efectele pe care le are decizia atacată față de reclamantă (a se vedea punctele 85-104 de mai sus) reiese că aceasta din urmă poate sesiza instanța națională pentru a solicita acesteia să constate compatibilitatea clauzelor pertinente cu articolul 101 alineatul (1) TFUE și să deducă, în privința Paramount, consecințele prevăzute de dreptul național, fără să excludă posibilitatea de a dispune măsurile provizorii care se impun pentru apărarea intereselor părților până când instanța menționată pronunță o hotărâre definitivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 decembrie 2000, Masterfoods și HB, C-344/98, EU:C:2000:689, punctul 58).

117 Rezultă că luarea în considerare a interesului terților în cadrul unei proceduri privind angajamentele implică faptul că, printre mai multe tipuri de angajamente propuse, care răspund la fel de adecvat preocupărilor pe care Comisia le-a exprimat în materie de concurență, aceasta din urmă trebuie să confere caracter obligatoriu celui care, atunci când va fi pus în aplicare de destinatarul deciziei, va avea un efect mai puțin grav în privința lor.

118 Or, în primul rând, din elementele prezentate la punctele 43-58 de mai sus reiese că, prin natura lor, clauzele pertinente au ca obiect împărțirea piețelor naționale din întregul SEE, fără ca respectivul context economic și juridic ale acestora să permită să se constate că ele nu pot aduce atingere concurenței. În consecință, preocupările exprimate de Comisie privesc în mod valabil tot acest spațiu geografic, astfel încât angajamentele propuse cărora li s-a conferit caracter obligatoriu sunt în conformitate cu acestea, fără ca Comisia să fie obligată să analizeze una câte una piețele naționale în cauză. Prin urmare, argumentele pe care reclamanta le-a prezentat în această privință atât în cadrul celui de al doilea motiv (a se vedea punctul 109 de mai sus), cât și în cadrul celui de al treilea motiv (a se vedea punctele 77 și 78 de mai sus) sunt lipsite de pertinență.

119 În al doilea rând, în speță nu s-a propus Comisiei niciun angajament care să răspundă la fel de adecvat preocupărilor pe care aceasta le-a exprimat în materie de concurență și a cărui punere în aplicare de către Paramount ar fi avut efecte mai puțin grave în privința reclamantei. În orice caz, niciun astfel de angajament nu pare ca fiind vădit adecvat pentru a răspunde la fel de eficient preocupărilor Comisiei fără să impună Paramount să nu își mai onoreze clauzele pertinente.

120 În al treilea rând, argumentul întemeiat pe faptul că angajamentele au un efect nefast asupra diversității culturale în cadrul întregului SEE ca urmare a pierderii veniturilor pe care teledifuzorii le-ar putea aloca realizării de filme europene trebuie respins pentru motivele prezentate la punctele 57 și 69 de mai sus.

121 În al patrulea rând, în măsura în care, prin argumentele lor, reclamanta, Republica Franceză, EFADs, UPC și C More Entertainment invocă în mod implicit existența unor obstacole insurmontabile de ordin practic care împiedică prestarea de servicii de difuzare transfrontalieră având ca destinație piața franceză, trebuie să se constate că ele nu aduc niciun element care să poată demonstra o asemenea împrejurare. În plus, includerea articolul 3 în Acordul din 1 ianuarie 2014 constituie un indiciu deosebit de concludent în sens invers (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 ianuarie 2016, Toshiba Corporation/Comisia, C-373/14 P, EU:C:2016:26, punctele 33 și 47).

122 În aceste condiții, în al cincilea rând, argumentele întemeiate în special pe faptul că reclamanta nu a beneficiat de aceleași drepturi procedurale ca Sky, precum și pe retragerea iminentă a Regatul Unit din Uniune sunt de asemenea lipsite de pertinență. Astfel, luarea în considerare a interesului terților în cadrul unei proceduri privind angajamentele are sensul prezentat la punctele 115-117 de mai sus, astfel încât argumentul întemeiat pe drepturile procedurale limitate de care ar beneficia reclamanta în calitate de terț interesat trebuie respins pentru motivele care figurează la punctul 119 de mai sus. În ceea ce privește motivul întemeiat pe retragerea iminentă a Regatului Unit din Uniune, este suficient să se amintească faptul că clauzele pertinente au ca obiect împărțirea piețelor naționale din întregul SEE, astfel încât retragerea menționată nu ar afecta, în niciun caz, validitatea preocupărilor exprimate de Comisie (a se vedea punctul 118 de mai sus).

123 Din considerațiile care precedă reiese că, prin adoptarea deciziei atacate, Comisia nu a depășit competențele care îi erau conferite în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 1/2003 și nici nu a încălcat principiul proporționalității, astfel cum arată reclamanta în cadrul primului aspect al celui de al treilea motiv.

124 Prin urmare, cel de al doilea motiv, precum și primul aspect al celui de al treilea motiv trebuie respinse.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe un abuz de putere

125 Potrivit reclamantei, acceptarea angajamentelor care acoperă întregul SEE și care nu răspund unor preocupări privind concurența, astfel cum s-a prezentat în cadrul celui de al doilea motiv, implică faptul că decizia atacată a fost adoptată pentru un motiv nelegal, ceea ce ar constitui de asemenea un abuz de putere. În plus, Comisia s-ar fi substituit legiuitorului Uniunii care este sesizat cu problema referitoare la filtrare pe criterii geografice în difuzarea operelor audiovizuale și, astfel, ar fi încălcat competențele acestuia din urmă prin luarea acestor decizii. Desfășurarea procesului legislativ, dar și implicațiile deciziei atacate, mult mai vaste decât obiectul acesteia din urmă, ar dovedi o voință a Comisiei de a impune o reglementare de fapt aducând atingere de asemenea rezultatului altor investigații în curs. Pe de altă parte, reclamanta invită Tribunalul să solicite Comisiei să comunice actele pregătitoare referitoare la decizia atacată și la procesul legislativ în discuție pentru ca indiciile serioase privind un abuz de putere să fie confirmate în mai mare măsură.

126 EFADs arată că Comisia nu a publicat o versiune completă a angajamentelor propuse și nici nu a dat acces terților interesați la comunicarea privind obiecțiunile.

127 Comisia contestă temeinicia celui de al patrulea motiv.

128 Trebuie amintit că abuz de putere există atunci când o instituție își exercită competențele în scopul exclusiv sau cel puțin determinant de a atinge alte obiective decât cele declarate sau pentru a eluda o procedură prevăzută în mod special de tratat pentru a răspunde circumstanțelor cauzei (Hotărârea din 25 ianuarie 2007, Dalmine/Comisia, C-407/04 P, EU:C:2007:53, punctul 99).

129 Or, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 118 de mai sus, angajamentele propuse cărora li s-a conferit caracter obligatoriu sunt în conformitate cu preocupările privind concurența exprimate de Comisie în ceea ce privește întregul SEE. În consecință, argumentul reclamantei potrivit căruia Comisia a săvârșit un abuz de putere întrucât angajamentele în discuție nu răspundeau preocupărilor exprimate este întemeiat pe o premisă eronată.

130 În ceea ce privește celelalte argumente ale reclamantei întemeiate pe pretinsa încălcare a procesului legislativ, trebuie să se constate că un asemenea proces, atât timp cât nu a determinat adoptarea unui text legislativ, nu aduce atingere competențelor cu care Comisia este învestită în temeiul articolului 101 TFUE și al Regulamentul nr. 1/2003. În consecință, faptul că Comisia a exercitat aceste competențe prin conferirea unui caracter obligatoriu pentru Paramount angajamentelor pe care aceasta le-a propus, deși era în curs o procedură legislativă în legătură cu drepturi precum cele vizate de prezenta cauză, nu poate demonstra un abuz de putere.

131 În sfârșit, trebuie să se constate că criticile invocate de EFADs privind publicarea angajamentelor propuse și accesul la comunicarea privind obiecțiunile constituie în realitate motive care nu au fost invocate de reclamantă și, prin urmare, trebuie respinse ca inadmisibile. În orice caz, întreprinderile și celelalte entități care nu au calitatea de parte în cauză în sensul articolului 27 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003 au drepturile prevăzute la articolul 27 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2003 și la articolul 13 din Regulamentul nr. 773/2004, pe care Comisia le-a respectat în speță (a se vedea punctele 4 și 5 de mai sus).

132 Prin urmare, se impune respingerea celui de al patrulea motiv, precum și a acțiunii în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

133 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

134 Pe de altă parte, potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, statele membre care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată și, potrivit articolului 138 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, Tribunalul poate decide ca un intervenient, altul decât cei menționați la alineatele (1) și (2), să suporte propriile cheltuieli de judecată.

135 Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune să fie obligată la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Comisie, cu excluderea celor aferente intervenției Republicii Franceze, a EFADs, a UPC și a C More Entertainment și la plata cheltuielilor de judecată efectuate de BEUC, în conformitate cu concluziile acestora din urmă.

136 În plus, trebuie să se decidă că Republica Franceză, EFADs, UPC și C More Entertainment suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de Comisie aferente intervenției lor.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a cincea)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Groupe Canal + SA suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de Comisia Europeană, cu excluderea celor aferente intervenției Republicii Franceze, a European Film Agency Directors – EFADs, a Union des producteurs de cinéma (UPC) și a C More Entertainment AB, și de Organizația Europeană a Consumatorilor (BEUC).

3) Republica Franceză, EFADs, UPC și C More Entertainment suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de Comisie aferente intervenției lor.

Gratsias Dittrich Ulloa Rubio

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 12 decembrie 2018.

Semnături

i — Punctele 62 și 102 din prezentul text au făcut obiectul unei modificări de ordin lingvistic ulterior primei publicări.